Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza
Redaktor Naczelny: JERZY KONARSKI
Adres Redakcji: Lwów, ul. Chorążczyzny 31. (Tel. 15 i 178). — Adres Administracji: Lwów, ul. Podwale 3. (Tel. 73). — Telef. Nacz. Redaktora 23)

GAZETA PORANNA

Cena pojedynczego egzemplarza: 250.000 Mp.
Na dworcach poza Lwowem 300.000 Mk.

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 7099. Lwów, piątek, 20 czerwca 1924. Rok XV.

Sukces Polski w Lidze Narodów.

Sensacyjne oświadczenie prez. Grabskiego.

ZWYCIĘSKA DRUŻYNA URUGWAJU.

Od lewej ku prawej: Romano, Petrone, Andrado (najlepszy z drużyny, murzyn), Undinaran, Ghierra, Nazali, Nasazzi, Scarone, Romano, Vidal, Cea. (Według karykatury paryskiej).

Przesilenie w faszyźmie.

Lwów, 19. czerwca.

Ruch faszystowski, któremu Włochy zawdzięczają tak szybki powrót do stosunków normalnych, doznał gwałtownego wstrząśnienia u samych posad. Zamordowanie Matteottiego ściągnęło na faszyzm burzę, której przetrwanie łatwem nie będzie. Zwłaszcza pozycja Mussoliniego staje się bardzo trudna, cała bowiem ludność powstaje przeciwko potwornej zbrodni. Pomysł i wykonanie zbrodni wyszło z kół faszystowskich, a jak twierdzi fama, zamieszani są w szkaradną tę sprawę bezpośrednio członkowie rządu, zwłaszcza zdymisjonowany już na własną prośbę, podsekretarz stanu Finzi. Mussolini zmuszony więc jest w interesie osobitej powagi z całą energią dążyć do zupełnego wyjaśnienia zagadkowej zbrodni, z drugiej zaś strony nie może dopuścić, by obóz przeciwny, korzystając ze sposobności, zniszczył owoce dotychczasowych wysiłków faszyzmu. Cały gabinet — wedle najnowszych depesz — pragnąc ułatwić Mussoliniemu opanowanie sytuacji, złożył swe teki, zamiarem zaś premjera rzeczywistego wielkorządcy Włoch jest powołać do steru gabinet koalicyjny, by tym sposobem sparaliżować w samym zawiązku akcję przeciwników faszyzmu. Czy jednak utworzenie takiego gabinetu będzie możliwe a w razie gdyby ono się udało, czy potrafi nowy gabinet wywołać uspokojenie w szerokich masach zwłaszcza robotniczych?

Ta niepewność już odbiła się ujemnie na fizjognomji życia publicznego we Włoszech, zatacza zaś coraz szersze kręgi. Nie jest wykluczona możliwość, że jeśli sprawa nie zostanie rychło załagodzona w sposób, który choćby zadość uczynić obrażonej moralności publicznej, to wynikną starcia, równie groźne dla porządku publicznego, jak dla przyszłości faszyzmu.

Komuniści nie zasypiają oczywiście gruszek w popiele. Toć to woda na ich młyn. Sfory agentów bolszewickich przebiegają zapewne wzdłuż i w poprzek całe Włochy, organizując rozruchy. Także socjaliści, bezpośrednio dotknięci ohydną zbrodnią, nie zaniedbują niczego, by dorwać się napowrót do władzy, którą wyrwał im Mussolini. Jeśliby zaś przyszło do tego, że głowa faszyzmu i głowa państwa w jednej osobie, zmuszona będzie do użycia argumentów siły, to Włochy narażone zostaną na wojnę domową, ona zaś zakłóci znowu równowagę gospodarki państwowej, z takim mozołem odzyskaną. Że Mussolini gotuje się i na tę ewentualność, dowodzi mobilizacja faszystów, jakoby dla wytropienia sprawców zarządzona. Dzięki jej zamach stanu staje się niemożliwością, kadry faszystowskie bowiem są tak liczne i tak sprężyście kierowane, że każde początki tego rodzaju stłumia w samym zaczątku.

Jednemu wszakże żadne najdalej nawet idące zarządzenia nie zapobiegną: powadze faszyzmu zadał morderca Matteottiego cios w samo serce. Ileż to razy Mussolini głosił! jako pierwszy faszystowskiej ewangelji nakaz: czyste ręce! A oto u steru władzy zasiadł gabinet faszystowski i pokazało się, że cenzus jego rąk pod względem czystości po zostawia niezmiernie wiele do życzenia, a o innych postulatach etyki nie warto nawet wspominać, jeśli pod bokiem rządu możliwa była taka zbrodnia. Wszak uwięziony Dumini, faszysta czystej krwi, podejrzany, że bodaj czy nie on jest sprawcą morderstwa, odgraża się na wypadek zatrzymania go w więzieniu rewelacjami, które rząd postawią pod pręgierz.

Przeciw Mussoliniemu zabójstwo Matteottiego zwraca się pod jednym względem: dla czego powołał do swego boku ludzi, którzy tak sromotnie zawiedli położone w nich zaufanie? Od męża stanu tej miary domaga się opinja publiczna, by zdolny był wszystko przeniknąć, co dla oczu zwykłego śmiertelnika jest niedostępne. Tej zdolności Mussolini nie posiada i teraz pokutuje za łatwowierność okazaną w stosunku do ludzi z pod znaku faszyzmu.

„Nie pragnę zemsty, oddajcie mi tylko zwłoki mego męża".

Są to słowa wdowy po zamordowanym Matteottim.

Ojciec św. udzielił błogosławieństwa wdowie po Matteottim.

SPOKÓJ PRZERYWANY DROBNEMI UTARCZKAMI.

Rzym, 18 czerwca. (Tel. G. P.) — Agencja Stefani'ego donosi, że **zbrodnia dokonana na pośle Matteotti"m** — wywołała ogólne oburzenie opinji publicznej nie tylko w łonie partji faszystowskiej. Obecnie można patrzyć na sytuację z daleko większem spokojem. **Wszystkie dzienniki przyznają, że dziś jest sie już na dobrej drodze.** Wszyscy uczestnicy zbrodni **zostali aresztowani** zaś policja znajduje się **na tropie kilku wspólników.**

Mussolini domaga się, **aby sprawiedliwości stało się zadość bez względu na to, kto jest winowajcą.** Nominacja ministra spraw wewnętrznych **zmiana** na stanowisku głównego dyrektora policji śledczej, oraz aresztowania ubiegłej nocy 4-ch podejrzanych osobników których ucieczki zagranicę obawiano się, uważane są za **satysfakcję udzieloną opinji publicznej.** Tem się tłumaczy zupełne **uspokojenie i cisza panująca w kraju**, jakoteż całkowitem **niepowodzeniem** kilku prób manifestacyjnych, oraz strajków protestujących notowanych tylko w kilku miejscowościach. Wielkie organizacje robotnicze, socjalistyczne, katolickie i innych partji zwróciły się do swoich zwolenników, o **zachowanie spokoju i powstrzymanie się od manifestacji.** W kilku miejscowościach notowano tylko **drobne utarczki między studentami faszystowskimi a antifaszystami na kilku uniwersytetach.** Sy-

tuację należy uważać obecnie za zupełnie normalną, przyczem rząd nie miał bynajmniej potrzeby do uciekania się do wyjątkowych zarządzeń policyjnych, pozostawiając zarówno stronnictwom jako też i całej prasie absolutną swobodę działania.

PAPIEŻ PRZYJMIE NA AUDJENCJI WDOWĘ PO ZAMORDOWANYM.

Rzym, 18 czerwca (Tel. G. P.) Wczoraj powtórzyły się tu manifestacje z powodu zniknięcia Matteotti'ego. Kiedy po odprawieniu mszy za spokój duszy zamordowanego przywódcy socjalistów w bramie kościoła ukazała się siostra i żona Matteotti'ego tłum wołał:. Śmierć mordercom Matteotti'ego. Wówczas zwróciła się wdowa do tłumu ze słowami: Pomóżcie mi odszukać zwłoki męża. Siostra zaś Matteotti'ego rzuciła się do nóg przechodzącego tamtędy wyższego oficera z prośbą o oddanie zwłok. Wdowa dodała: Niech pan powie narodowi włoskiemu że wdowa po Matteotti'm nie pragnie zemsty lecz tylko, aby jej oddano zwłoki ukochanego męża.

Pani Matteotti została przyjęta po południu przez kardynała sekretarza stanu prosząc o umożliwienie audjencji u Ojca świętego. Papież obiecał przyjąć ją i polecił przesłać jej błogosławieństwo apostolskie.

POKRWAWIONE SPODNIE.

Rzym, 18. czerwca. (Tel. G. P.) **Wczoraj dokonano konfrontacji szofera Collini'ego z Dumini'm. Popołudniu przesłuchano Fillippele'go. W Genui aresztowano redaktora „Corriere di Italia" Delassi'ego, który towarzyszył Fillippele'emu w jego ucieczce. W kufrze Fillippele'go znalazł sędzia śledczy pokrwawione i pocięte na cztery części spodnie Dumini'ego, pocięty na części pokrowiec automobilu, bilety wizytowe Matteotti'ego, nóż i rewolwer.**

DOKUMENTY, KTÓRE WYJAŚNIAJĄ MORDERSTWO.

Rzym, 18. czerwca. (Tel. G. P.) **Wczoraj odstawiono do więzienia sądu karn. w Rzymie Filippele'ego. W bagażu podróżnym Fillippeli'ego znaleziono dokumenty, które wyjaśniają morderstwo. Wielkie wrażenie wywołało przybycie do Rzymu kilku oddziałów toskańskiej milicji narodowej. Naczelny redaktor „Corriere di Italia" Quilizi został wykluczony ze związku faszystów.**

Francja będzie prowadziła politykę uczciwości.

Expose Herriota w parlamencie francuskim.

RUHRA NIE BĘDZIE EWAKUOWANA PRZED OTRZYMANIEM ZASTAWÓW.

Paryż, 18. czerwca. (Tel. G. P.) Wygłoszone przez Herriota w Izbie deputowanych oświadczenie **rządowe potwierdza zamiar zniesienia ambasady przy Watykanie i zastosowanie ustawy o kongregacjach, przyczem jednak nie może być mowy o jakichkolwiek prześladowaniach lub nietolerancji.** Rząd przyznaje funkcjonarjuszom państwowym prawo zrzeszania się, nie zrzekając się jednak praw swoich na wypadek wspólnej akcji tychże funkcjonarjuszy, skierowanej przeciw interesom narodu. Rząd pilnować będzie, aby **środki pieniężne** przeznaczone na odbudowę zniszczonych obszarów były **skutecznie używane.**

Następnie zapowiada oświadczenie rządowe **rychłą ratyfikację konwencji międzynarodowych, a specjalnie waszyngtońskiej,** konwencji o czasie pracy oraz konwencji genewskiej. Dążeniem rządu będzie staranie o rozwój produkcji narodowej i potęgi przemysłowej oraz o zwiększenie wywozu bogactw kolonialnych. Rząd będzie czujnym strażnikiem **kredytu francuskiego,** starając się o utrzymanie **równowagi budżetowej** oraz poczyni usiłowania celem zmniejszenia długu płynnego.

Przeprowadzona zostanie **reorganizacja armii i zastosowana redukcja czasu służby wojskowej,** jednakże tak, aby Francja nie była **ani** przez chwilę osłabiona i zagrożona. **Francja odrzucając wszelką myśl o aneksjach i podbojach pragnie jedynie bezpieczeństwa i całkowitej niezależności.** Rząd bronić będzie wytrwale praw przysługujących Francji na podstawie traktatu.

Mamy prawo do odszkodowania — mówi dalej oświadczenie rządowe. — **Przystąpienie Niemców do Ligi zależy wyłącznie od nich samych,** jeżeli tylko uczynią zadość wymaganiom traktatów w sprawie odszkodowań i bezpieczeństwa.

Obecny stan rzeczy w Niemczech nasuwa konieczność zabezpieczenia Francji i innych narodów przeciw możliwości **nowej ofenzywy nacjonalistycznego pangermanizmu. Nieuważamy za możliwe ewakuować Ruhry przed otrzymaniem zastawów, przewidzianych w sprawozdaniu rzeczoznawców** oraz gwarancji **istotnego** wykonania zobowiązań. W interesie pokoju należy również przeprowadzić **kontrolę zbrojeń niemieckich.**

Oświadczenie rządowe mówi dalej:

Będziemy dążyć do **poparcia i wzmocnienia ducha demokratycznego u wszystkich narodów.** Uczynimy wszystko, co będzie możliwe, aby **wzmocnić Ligę Narodów** oraz nadać wielkie znaczenie jej zaleceniom o charakterze międzynarodowym i arbitrażowym. **Postaramy się o zacieśnienie więzów łączących nas z naszymi przyjaciółmi i sojusznikami.** Francja, której obce jest uczucie nienawiści potrafi jednak **nieokazać najmniejszej słabości w stosunku do tych, którzy w Niemczech nie wyrzekli się gwałcenia traktatów, podsycania ducha** odwetu i myśli o odbudowie **monarchji.**

Pragniemy, aby demokracja niemiecka nabrała siły i zgadzamy się już teraz na wydanie życzliwych zarządzeń, które wykażą, że jeżeli rząd niem. przyspieszy prace konieczne dla lojalnego wprowadzenia w życie postanowień sprawozdania rzeczoznawców, wówczas rząd francuski będzie umiał **godnie odpowiedzieć na wysiłki Niemiec dobrowolnie kierujących się zasadami demokratycznemi do ustalenia pokoju.**

Mimo tragicznych różnic w doktrynach, **jakie dzielą nas od sowietów,** niezapominamy, że naród rosyjski krwawił się długo z nami na polu bitew i przygotowujemy już obecnie **podstawy normalnych stosunków z Rosją.** Czynimy to jednak **przy pełnem poszanowaniu istniejących traktatów** oraz w sposób uwzględniający interesa Francji. Zresztą rozpoczęliśmy już gromadzić informacje w tej sprawie. Jedyną polityką godną Francji jest **polityka oparta na zasadach uczciwości.**

ORĘDZIE PREZ. DOUMERGUE'A.

Paryż, 17. czerwca. (Tel. G. P.) Orędzie prezydenta republiki do parlamentu podkreśla, że liczne problematy aktualne byłyby łatwe do rozwiązania, gdyby można było doprowadzić do tego, aby **świat oddychał** rzeczywiście **atmosferą czysto pokojową.** Za brak tej atmosfery pokojowej w żadnym razie nie ponosi odpowiedzialności Francja, która **nie żywi żadnych niebezpiecznych ambicji, a dąży jedynie do** uzyskania przyrzeczonych **jej zobowiązań i nieiluzorycznych gwarancji bezpieczeństwa. Francja nie zrzeguje z prawa kontroli i z prawa zastosowania siły, które przysługuje jej na zasadzie traktatu, gdyby spostrzegła że zwyciężony zamiast wykonywać przyjęte przez się zobowiązania, przygotowuje rewanż.**

ŻYCZENIA SENATU DLA PREZ. DOUMERGUE'A.

Paryż, 18 czerwca. (Tel. G. P.) Po odczytaniu w senacie orędzia prezydenta republiki oraz oświadczenia rządowego, przerywanego często oklaskami przez dwie trzecie zgromadzonych, wiceprzewodniczący senatu Martin odczytał pismo Doumergue'a ze zgłoszeniem dymisji jako senatora i zaproponował wystosować do prezydenta republiki imieniem zgromadzonych pismo z serdecznemi życzeniami powodzenia przy pełnieniu funkcji wysokiego urzędu w interesie Francji i republiki. Propozycję tą przyjęto gorącymi oklaskami. Następne posiedzenie senatu wyznaczono na czwartek.

O KONTROLĘ WOJSKOWĄ NIEMIEC.

Paryż, 18. czerwca. (Tel. G. P.) „Journal" donosi, że Mac Donald rozpatrzy z Herriotem wszystkie zagadnienia, obchodzące oba kraje, **specjalnie zaś sprawę ściśle; kontroli wojskowej w Niemczech.**

OPTYMISTYCZNE ZAPATRYWANIA NA SYTUACJĘ W EUROPIE.

Paryż, 17. czerwca. (Tel. G. P.) Wczoraj przybył do Paryża ambasador francuski w Londynie Saint Aulaire. Przed opuszczeniem Londynu Saint Aulaire odwiedził **premjera angielskiego,** który prosił go o zakomunikowanie Herriotowi, że **pragnąłby go widzieć** w Londynie możliwie **jak najprędzej.** „Daily Telegraph", nawiązując do zapowiedzianego przyjazdu Herriota do Londynu, pisze, że w **kołach rządowych angielskich zapatrywania** na sytuację europejską stają się coraz bardziej **optymistyczne.**

Bojkot towarów amerykańskich w Japonji.

Yokohama, 18 czerwca. Wedle wiadomości ze źródeł angielskich parlament przyjął jednogłośnie rezolucję zalecającą bojkot towarów amerykańskich.

Eksterytorjalność w legacji meksykańskiej.

Meksyk, 18. czerwca. (Tel. G. P.) Rząd ogłosił komunikat, w którym oświadcza, że zaczeka jeszcze przez **pewien czas na wyniki usiłowań posła chilijskiego skłonienia Wielkiej Brytanii do odwołania Cunningsa.** W razie niepowodzenia tej akcji rząd meksykański wydali Cunningsa siłą z kraju.

Fermenty albańskie.

Belgrad, 18. czerwca. (Tel. G. P.) Przewódcy powstańców albańskich różnią się znacznie w poglądach co do sprawy utworzenia nowego gabinetu. Liga oficerów domaga się utworzenia rządów wyłącznie wojskowych, podczas gdy deputowani opozycyjni wypowiadają się za rządem parlamentarnym. O ile nie dojdzie do kompromisu **może się rozpocząć walka między obu odłamami powstańców.**

Rzym, 18. czerwca. (Tel. G. P.) Z Tirany donoszą, że Msgr. Fannoli utworzył **gabinet liberalny.** Ministrem spraw zagranicznych został Suleiman Delvina, ministrem wojny pułk. Cassem. W całym kraju **panuje spokój.**

—o—

Nowa organizacja kolei niemieckich.

Berlin, 18. czerwca. (Tel. G. P.) Rozpoczęły się tu **rokowania pomiędzy rzeczoznawcami niem. i państw zagranicznych w sprawie nowej organizacji kolei państwowej na podstawie sprawozdania rzeczoznawców.**

NADESŁANE.

NATURALNĄ WODĘ STOŁOWĄ „DEWAJTIS"
(a la Giesshübler) dostarcza
Zarząd dóbr Pacyków,
poczta Stanisławów. 6157
Zastępca na Lwów:
ROBERT GREBEL, Lwów, Asnyka 3.
Tel. 583.

CYRK **A. KORNACKI** (19. bm., święto): 2 wielkie przedstawienia popoł. i wieczorne. Zupełna zmiana programu i repertuaru. 10 nowych atrakcyj. Nowa tresura koni. **Ceny wstępu znacznie zniżone.** 6159

Inserujcie w „Gazecie Porannej".

Luki ostatniego exposé premjera uzupełnił minister Sikorski.

MOWĘ JEGO PRZYJĘŁA IZBA Z WIELKIEM UZNANIEM.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 18 czerwca (X.) Na dzisiejszem posiedzeniu Sejmu przyjęto **preliminarz ministerstwa spraw wojsk.** Posiedzenie Izby miało na ogół **przebieg poważny i spokojny.** Osią posiedzenia było przemówienie Min. Spraw Wojskowych generała **Sikorskiego,** który z jednej strony naszkicował **zasady oszczędnościowej reorganizacji armji,** omówił zarzuty podnoszone przeciwko armji, a w końcu nakreślił **ogólny obraz stosunku Polski do sprawy rozbrojenia powszechnego i ogólnego pokoju.**

Mowa min. Sikorskiego spokojna, bardzo rzeczowa, trwająca przeszło dwie godziny wyjaśniła niewątpliwie szereg wątpliwości, które przy rozważaniu preliminarza budżetowego armji muszą się nasuwać. W mowie tej okazał się min. Sikorski dobrym gospodarzem swego resortu. Ponadto mowa ta wypełniła owe karygodne luki w przemówieniach prez. Grabskiego, który nie był w stanie Izbie udzielić żadnych wyjaśnień w tak zasadniczych zagadnieniach, jak sprawa stosunku naszego do idei rozbrojenia i powszechnego pokoju.

Min. Sikorski w sposób spokojny i stanowczy rozprawiał się z nacjonalizmem ukraińskim i białoruskim, który usiłuje przedstawić Polskę jako państwo militarystyczne i zaborcze.

Oczywiście wywody ministra wywołały gniew i niezadowolenie u tych. przeciwko którym minister w powyższy sposób wystąpił.

Minister Sikorski nie zawahał się również dotknąć **niektórych problemów z polityki międzynarodowej,** o ile dotyczyły one stosunku naszych najbliższych północno - wschodnich sąsiadów do nas. Gen. Sikorski mówił dosłownie: **Gdzie był ten polski imperjalizm, kiedy zajmowano Kłajpedę, podarto traktaty i naruszono interes Polski.** Akcja rządu polskiego mieści się aż do samozaparcia **w granicach obowiązujących umów międzynarodowych,** czego społeczeństwo polskie miało rządowi zazdrościć, gdy współczesne Montenegro — Litwa Kowieńska kpi ze wszystkich traktatów, prowokuje. granice nasze uznane za błędne. Gdyby istniał ten imperjalizm polski, **czy nie bylibyśmy w Kownie i nie podyktowalibyśmy naszych warunków.** Mogę panów zapewnić, że **stać nas na to.** Jeżeli wystarczyły dwa **pociągi pancerne,** które gen. Rydz-Śmigły dostał do dyspozycji, aby przywrócić porządek na tym terenie, przyczem **nie naruszyliśmy ani jednego batalionu, ani jednego pułku,** to jest to dowód. że **niema polskiego imperjalizmu.** Stan pogotowia narodów umożliwi rządowi mimo wszystkich prowokacji zachować całą zimną krew i spokój. (Brawa i oklaski na ławach poselskich).

Minister Sikorski przeszedł następnie do omówienia **stosunku Rosji do Polski,** przyczem stwierdził. **że zbrojenia sowietów postępują w dalszym ciągu.** Sowiety nie czynią z tego tajemnicy. że **armja czerwona ma obowiązek uderzyć przedewszystkiem w znienawidzony mur. tj. Polskę,** która stoi jej na zawadzie. Mimo tego Polska wysiała swego **pokojowego posła do Moskwy,** który usiłuje **jaknajbardziej pokojowo** ułożyć polsko-sowieckie stosunki polityczne i gospodarcze.

Minister przeszedł do **sprawy rozbrojenia powszechnego,** przyczem stwierdził, iż nie jest to jedynie zagadnienie czysto techniczne. **Jesteśmy za rozbrojeniem,** musimy jednakże i pracować nad siłą konsolidacji całego państwa w dziedzinie przemysłu wojennego. administracji, a także siły moralnej.

Z punktu widzenia zagranicznego Polska w sprawie powyższej przed podpisaniem traktatu wersalskiego przyjęła zobowiązanie, że zajmie się sprawą rozbrojenia. **Projekt traktatu wzajemnej pomocy,** któryśmy dostali przed dwoma tygodniami nie zastał nas nie przygotowanych, zresztą tendencje tego rodzaju zgodne są z naszemi historycznemi tendencjami. Słuszne jest stanowisko Ligi, że należało nakazać rozbrojenie tam przedewszystkiem. gdzie istnieje nadmierne uzbrojenie ,oraz, że należało oprzeć je na długości granic obronności w stosunku do ilości mieszkańców, wreszcie na gwarancjach, jakimi rozporządza naród w stosunku do sąsiadów całego zespołu międzynarodowego. Cyfra w ten sposób obliczona z pewnością nie wiele będzie odbiegała od obecnej cyfry naszego wojska. **Do Ligi muszą należeć także nasi sąsiedzi.** Liga musi otrzymać odpowiednie środki egzekutywy, muszą wreszcie nastąpić rozbrojenia moralne i muszą ustać albo muszą być utrzymane na uwięzi **dążności odwetowe,** któreby na nas mogły uderzyć.

Z pozostałych przemówień podkreślić należy **przemówienie posła Gruszki** (PSL), które wyróżniało się głębokością ujęcia tematu i doskonałą formą. Poseł Gruszka stwierdził, iż **mowy niema o jakimkolwiek imperjaliźmie polskim.** Domaga się bardziej właściwego stanowiska władzy wojskowej wobec władzy cywilnej. Wyszkolenie wojska postępuje szybko, korpus oficerski pracuje dodatnio. Należy się starać, by więcej oficerów było w pułkach, a mniej w województwach i sztabach. **Podoficerów** należy lepiej uposażyć. Administracja wojskowa musi zerwać z biurokratyzmem, musi też dbać **o zaopatrzenie** koszar na zimę. Administracja musi się również zająć sprawą zaległych czynszów za grunta zajęte na cele wojskowe. W sprawie **dostaw dla wojska** musi wojsko zbliżyć się do producentów, w szczególności **dostawa obuwia musi być w znacznej mierze powierzona przynajmniej u nas małopolskim szewcom.** Budżet jest uciążliwy, lecz konieczny. Wydatki należy **rozłożyć na kilka rat,** przy pomocy operacji kredytowych. Mowca podkreśla w końcu ciepłą atmosferę, jaka panowała przy uchwalaniu budżetu wojskowego. **Wojsko jest krwią z krwi, i kością z kości społeczeństwa i zasługuje na miłość i szacunek wszystkich.**

Poseł Dittner (CH. D.) wygłosił cały szereg zarzutów pod adresem budownictwa wojskowego.

Poseł Kościałkowski (Wyzwolenie) oświadczył się za budżetem.

Poseł Grünbaum (Koło żyd.) stawia wniosek o **skreślenie funduszu specjalnego z preliminarza budżetowego min. spraw wojskowych.**

Następnie przemawiał sprawozdawca poseł **Czetwertyński** (Z. L. N.). poczem **przystąpiono do głosowania.** Przyjęto wniosek o podwyższeniu uposażenia dla garnizonu w Rembertowie pod Warszawą. Wszystkie inne wnioski odrzucono.

Nieporozumienia i tarcia w „Wyzwoleniu“.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 18 czerwca.

W czasie dzisiejszego przemówienia min. Sikorskiego na plenum Sejmu posłowie byli świadkami charakterystycznego zajścia na ławach Wyzwolenia. Zajście to miało przebieg następujący:

Z chwilą kiedy min. Sikorski omawiał dodatnie strony osadnictwa wojskowego na Kresach Wschodnich, posłowie Balin i Hołowacz z Wyzwolenia poczęli wołać, że Polska niema prawa do ziemi parcelowanej, ponieważ ziemia ta jest ziemią białoruską. Przeciwko okrzykom tym wystąpili ostro posłowie Miedziński i Anusz również z Wyzwolenia. Poseł Miedziński wzburzony do najwyższego stopnia wystąpieniem posła Balina i Hołowacza krzyknął: „Zastrzelić go jak psa!“ Przeciwko Balinowi i Hołowaczowi wystąpił również poseł Bogusławski (Wyzw.), w obronie natomiast obydwu wystąpił również poseł dr. Fiderkiewicz (Wyzw.) Tumult stawał się coraz silniejszy, w powietrzu latały słowa: „Bydlęta, łotry, zdrajcy, bolszewicy!“ Między występującymi wrogo przeciw sobie posłów wmieszała się posłanka Kosmowska, która usiłowała oddziaływać kojąco, tak samo wiceprezes klubu Dąbski. Zajście to całe wywołało niesłychane wzburzenie w całym Sejmie. Jeden z posłów Wyzwolenia Nowicki wskutek tych awantur ciężko zaniemógł na serce.

P. Kętrzyński wiceministrem S. Z.?

(Telefonem od naszego koresp.).

Warszawa 18 czerwca. (X) Jedno z pism donosi, iż stałym podsekretarzem stanu w Min. Spraw Zagran. ma zostać p. Kętrzyński były dyrektor departamentu politycznego tego Min., zwolniony przed około miesiącem ze służby państwowej.

KINO LEW. Od czwartku 19. do niedzieli 22. bm. **KINO LEW.**
Wspaniała PREMIERA senzacyjnego dramatu, reżyserji słynnego **D. W. GRIFFITHA** w 7-miu aktach z życia wykolejeńców. **7-dmiu WROGÓW MILJARDERA** dramat p. t.:
STRZEŻ SIĘ PRZYJACIÓŁ
W głównej roli: **H. WALTHALL i HELENA HADWICK.**
Wspaniałe zdjęcia i bogata wystawa. 5221
UWAGA: Przez sezon letni **CENY MIEJSC ZNIŻONE.**
Przedstawienia odbywać się będą w piątki od godz. 5·30, sobota i niedziela od g. 4-tej.

Największym dziennikiem stolicy jest
„Echo Warszawskie“.

Zbiór ustaw i rozporządzeń
Podręcznik dla Akcyjnych Spółek, bankowych, przemysłowych i handlowych, współdzielni, tudzież przedsiębiorstw i biur wszelkiego rodzaju. — Zestawiony przez Wacława Kwiatkowskiego.
Do nabycia w księgarniach. — Cena egzemplarza 7 zł. 70 gr. (z przesyłką poleconą 8 zł. 20 gr.)
Skład główny: Spółka Akcyjna Wydawnicza, Lwów, Zimorowicza 5.

Sensacyjne oświadczenie prez. Grabskiego.

Przemysł w Polsce należy zredukować?

TAK PREMJER MIAŁ OŚWIADCZYĆ PRZEMYSŁOWCOM BIAŁOSTOCKIM.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“).

Warszawa, 17 czerwca.

Bawiła tu liczna delegacja przemysłowców tekstylnych z Białegostoku z prezesem tego miasta — p. Szymańskim na czele. Delegacja ta **uzyskała** dłuższe posłuchanie u **prez. Grabskiego**, oraz ministrów **Kiedronia** i gen. Sikorskiego.

Min. Kiedroń podkreślił, **że przy obecnej kalkulacji cen fabrykatów** krajowych nie można liczyć na zdobycie dla naszych wyrobów włókienniczych rynków zachodnio-europejskich. Rynek rosyjski, na którym wyroby fabryk białostockich mogłyby znaleźć zbyt, zostanie jeszcze na dłuższy czas dla nas niedostępny.

Rokowania posła Darowskiego w Moskwie z rządem sowieckim w sprawie **zawarcia układu handlowego** nie dały na razie pożądanych skutków. Rosja — oświadczył dalej minister — wymaga od nas w zamian za układ handlowy ofiar **natury politycznej, na które zgodzić się nie możemy.**

Minister dalej zaznaczył, że niepomiernie wysokie ceny na wyroby polskiego przemysłu nie tylko spowodowały **całkowitą utratę wszystkich rynków zagranicznych**, lecz — również stopniowo doprowadzą, **do utraty rynku krajowego i konsumenta polskiego.**

Nawet rząd — powiedział min. Kiedroń — **mimo swej chęci popierania przemysłu rodzimego, zmuszony jest — ze względu na niskie ceny wyrobów zagranicznych czynić zamówienia za granicą.**

Jako przykład minist. Kiedroń przytoczył fakt, iż siodła zamówione dla potrzeb wojskowych zagranicą wykalkulowano tam o przeszło 60% taniej, niż w kraju.

W końcu minister zaznaczył, że w obecnej sytuacji rząd może w bardzo małym stopniu przyczynić się do sanacji tych fatalnych stosunków, albowiem **przekalkulowanie cen winno być sprawą wewnętrzną samych przemysłowców.**

Premjer Grabski, powtarzając za patrywania min. Kiedronia co do konieczności potanienia cen, dodał, że uważa, iż w Polsce, jako kraju przeważnie agrarnym, **mamy wogóle obecnie nieodpowiednio rozwinięty przemysł.**

Polska — zdaniem premjera — jest w stanie utrzymać zmniejszoną wytwórczość w Łodzi, oraz do 5 fabryk tekstylnych w Białymstoku. Więcej nie potrzebujemy (?)

Gdy delegacja dotknęła sprawy, rosnącej **armji bezrobotnych**, premjer Grabski miał oświadczyć, że **część robotników na skutek przesilenia wróci na wieś, część pozostanie w fabrykach, a resztę zaś rząd będzie popierał bezpośrednio przez pewien czas.** G.

Wśród pism i książek.

(C) **Przegląd polsko-bułgarski**, wychodzący w Sofji w języku bułgarskim, zawiera w majowym numerze artykuły poświęcone pamięci Konstytucji 3. Maja. Na wstępie podana jest podniosła mowa prof. uniwersytetu w Sofji Fadenchechta, wygłoszona na uroczystości rocznicy 3. Maja w Sofji. Prócz artykułów bułgarskich pisarzy, zawiera numer przekład urywku wspomnień Niemcewicza o 3. Maja i sprawozdanie z obchodów 3. Maja w miastach Polski z ilustracjami. Znajdujemy ponadto ilustracje: fragment obrazu Matejki, Norblina: „Dzień 3. Maja“ i pomnik St. Małachowskiego w katedrze warszawskiej. Pismo to jest organem polsko-bułgarskiego tow. w Sofji, mającego za zadanie zbliżenie dwu narodów.

Igrzyska Olimpijskie w Paryżu.

TRZECIA FAZA IGRZYSK OLIMPIJSKICH OD 20. CZERWCA DO 27. LIPCA. — UDZIAŁ POLSKI W STRZELANIU, SZERMIERCE, WIOŚLARSTWIE, LEKKOATLETYCE I ZAPASACH ATLETYCZN.

(Korespondencja własna „Gazety Porannej“.)

Paryż, w czerwcu.

Świat sportowy stojący dotychczas pod wrażeniem sensacyjnych walk o mistrzostwo świata w piłce nożnej, tym faworycie sportowym szerokich mas publiczności, zwraca oczy **ku nowym igrzyskom**, które z niemniejszem zaciekawieniem, aniżeli piłka nożna będą przedmiotem uwagi rzesz sportowych. Po igrzyskach piłkarskich, w których ponieśliśmy klęskę, a w ślad za nami silniejsi od nas, faworyci olimpijscy, Czesi, Węgrzy, Hiszpanie i inni, przychodzi czas na „inne gałęzie sportu“, w których mamy **o wiele więcej**, aniżeli w piłkarstwie **szans do zdobycia naczelnych miejsc.**

Wśród przedstawicieli prasy zagranicznej reprezentowanej przez kilkaset osób, roztrząsa się dziś szanse, jakie poszczególne narody mieć mogą w pewnych gałęziach sportu. Włosi np., z którymi miałem możność na ten temat rozmawiać, najwięcej szans na drugie i trzecie miejsca przypisują Francuzom i Polakom. Tak samo bardzo się na nas liczy w **strzelaniu i cyklistyce**. W tej ostatniej faworytami są sami **gospodarze Francuzi**, którzy ten sport **masowo uprawiają**. Wspomniamo tu też o naszych sportowcach tennisowych, którzy, jak wnioskować można z programów, w igrzyskach wcale udziału nie biorą. Dlaczego? Na to odpowiedzieć muszą już organizatorowie olimpijscy u nas.

Dziś zamkniętą została na posiedzeniu Komitetu Igrzysk Olimpijskich lista gałęzi sportu i uczestników, biorących w niej udział. Mimo kampanji prowadzonych przeciwko tegorocznym Igrzyskom Olimpijskim w pewnych krajach europejskich, a nawet w Stanach Zjednoczonych, lista państw uczestniczących przedstawia się imponująco.

Trzecia faza Igrzysk Olimpijskich zaczyna się 20. bm., a kończy się 27. lipca br. **i obejmuje następujący program:**

Strzelanie od 20. czerwca **do** 29. czerwca: 28 państw i Polska (włącznie).

Polo z konia od 21. czerwca do 4. lipca: 5 państw. **(Polska udziału nie bierze).**

Szermierka od 27. czerwca do 17. lipca: 26 państw i **Polska.**

Florety od 27. czerwca do 4. lipca: w Gymnase Japy et Cirque de Paris.

Szable i szpady od 7. do 17. lipca: w Stadjonie Colombas.

Lekkoatletyka: 42 państw (rekordowa cyfra) i Polska.

Walka grecko-rzymska od 6. do 13. lipca: 25 państw i **Polska**.

Walka wolna (Catch as catch can): 16 państw. (Polska udziału nie bierze).

Pływanie od 13. do 20. lipca 25 państw. (Polska udziału nie bierze).

Tennis od 13. do 20. lipca: 28 państw. (Polska udziału nie bierze!)

Wyścigi łodzi motorowych 14. do 26. lipca: 17 państw.

Boks od 15—20. lipca: 29 państw.

Gimnastyka od 17. do 23. lipca: 15 państw.

Cyklistyka od 23 do 27. lipca. 21 państw.

Wiosłowanie od 13. do 17. lipca: 18 państw i Polska.

Już z powyższego widzimy, że udział państw w Igrzyskach Olimpijskich jest wprost imponujący i bez względu na wyniki, jakie osiągniemy, sportowcy polscy w tej światowej imprezie brakować nie winni.

Aleksander Z.

Z teatru.

(„Judasz z Kariothu“ K. Roztworowskiego — występ Ludwika Solskiego.

Żadna postać z Ewangelji nie miała tyle szczęścia do literatury, co Judasz z Kariothu. Poeci, dramatopisarze i powieściopisarze rzucili się z bezprzykładną pasją na tę postać, fascynującą potęgą zła, która rzuciła cień na słodkie braterstwo Apostołów. Ewangelja, to jedyne źródło historyczne dla Judasza z Kariothu, zarejestrowała jedynie sucho sam fakt zdrady, nie sięgając głębiej w motywy czynu i psychologię człowieka, w którego sercu zamieszkał szatan. Oto poprostu do owczarni pańskiej zakradł się wilk w ludzkiej skórze — wedle Ewangelji Judasz to taki sobie lichy i zwyczajny kramarz, który jako generalny intendant bractwa napewno okradał gromadzką kasę i robił interesa na przyzwyczajonych do postu świątobliwych swych kolegach, u którego żądza złota i bogactwa zabiła wszelkie skrupuły moralne, doprowadzając go wkońcu do wydania Chrystusa za cenę 30 srebrników. A gdy po czynie przyszedł żal, wyrzuty sumienia, gdy wizja Chrystusa rozpiętego na krzyżu i przebaczającego nawet w chwili zgonu swym wrogom, zatruwała każdą chwilę, powiesił się na pierwszem spotkanem drzewie, jak to jeszcze i dziś czyni niejeden prosty i prymitywny osobnik, gdy mu dopiecze życie. Co wystarczało zupełnie Ewangelji, pisanej w prostocie ducha i zapatrzonej jedynie w boskie światło, płynące z postaci Nauczyciela, było za ubogiem dla poezji i literatury, która przeczuwała w Judaszu doskonały materiał do wszelakich naświetleń. Na wszelakie sposoby zaczęto zatem wypełniać psychologiczne luki w Ewangelji, szukając motywów czynu bądź to w stosunku Judasza do Chrystusa czy Marji z Magdali, bądź to w tragicznym fataliźmie przeznaczenia, z którem naprózno walczył Judasz, czując, że czyn jego jest konieczny do uwypuklenia boskości Zbawiciela. Po tej ostatniej linji poszedł też Roztworowski, a moment srebrników w dramacie odgrywa jedynie rolę drugorzędnego szczegółu. Jego Judasz to nie ten znany nam z malarstwa religijnego chciwiec, zaciskający pod fałdami szaty worek ze srebrem, ale zdruzgotany walką wewnętrzną człowiek, z którego dłoni rozsypują się srebrniki, wciśnięte mu przez arcykapłanów, jako jeszcze jedno upokorzenie po policzku i skopaniu przez gwałtownego Kajfasza. W dramacie tym — świetnie zbudowanym i zwartym — talent sceniczny Roztworowskiego zajaśniał jak rakieta, na tle czarnego nieba — w późniejszych dziełach rozprysnął się na iskierki zagadnień moralizatorsko-socjologicznych. Musi się jednak być z największym szacunkiem dla autora, który szlachetnej służbie dla idei nie wahał się poświęcić złotych ostróg, jakie mu dała czysta sztuka.

Kto po „Skąpcu“ i „Fryderyku“ ujrzał jeszcze „Judasza“ Solskiego, zgodzi się ze mną że jest to najżywotniejszy, najbardziej impulsywny i największy, w ekspresji i skali aktor dzisiejszego teatru polskiego. Niezmordowany w pracy, wiecznie młody i pełen wewnętrznego ognia, nie osiadł na mieliźnie tej wielkości, do której już nie dochodzi wiecznie szumiąca fala życia. Jako reżyser umie wykrzesać z najsłabszego zespołu należyty dźwięk i ten szacunek dla sztuki, który stwarza cuda. Więc jakoś lepiej zaczęło się dziać w naszym dramacie, gdy na chwilę uchwycił cugle — aktorzy zaczęli pracować nad sobą, brali się za bary z rolą, wydobywali ze siebie dawno nie słyszane akcenty. W słońcu tej reżyserji także zakwitł pięknie Brzeski, pokazując po „Skąpcu“ po raz drugi, że przed jego pięknym talentem wszystkie drogi stoją otworem, a nie tylko mdła atmosfera buduaru. Żytecki dał kapitalną, pełną siły i wyrazu postać Kajfasza. Przekonał wszystkich, że potrafi grać także coś więcej, niż morfinistów i warjatów. Niezapomnianego po śp. Bończy faryzeusza, powtórzył Czarnowski, lecz kreacja nie przekroczyła miary przyzwoitej poprawności i była słabem echem jednej z najkapitalniejszych ról przedwcześnie zmarłego genjalnego aktora. Z wrodzoną sobie rzetelnością i pietyzmem zagrała Rasińska trudną rolę Judaszowej żony.

Henryk Zbierzchowski.

Miljardowe kradzieże na szkodę Skarbu kolejowego.

(Od naszego korespondenta.)

(m) W czasie od 27. maja do 6. czerwca br. **dokonano kradzieży rozmaitych rzeczy miljardowej wartości** na szkodę skarbu kolejowego. I tak 27. maja na przestrzeni Przemyśl—Żurawica przy pociągu towarowym zerwano z wagonu plombę i skradziono towary cłowe. W nocy z 31. maja na 1. czerwca na przestrzeni Przemyśl—Medyka znaleziono na torze 2 bale worków jutowych, naczynia fajansowe i inne wartościowe przedmioty. Wywiadowcy policji stwierdzili, że kradzieży tych dokonali Michał Kaczmar i Jan Wanik. Złodzieje ci 5. czerwca w nocy na rampie kolejowej w Przemyślu wskoczyli do pociągu towarowego, zerwali plombę z wozu i wyrzucili przed stacją Hermanowice skrzynię zawierającą naczynia fajansowe. Nie mogąc zabrać ciężkiej skrzyni, ukryli ją w zbożu w pobliżu stacji Hermanowice. Dopiero w sobotę 7. bm. złodzieje wybrali się po skrzynię, poczem Kaczmar udał się w kierunku Bakończyc po furę, celem przewiezienia łupu na umówione miejsce, zaś Wanik pozostał na straży, jednak mieszkańcy wsi Stanisławczyka spłoszyli go. Uciekającego przytrzymano i odstawiono do komisarjatu w Przemyślu, gdzie też skrzynię zdeponowano. Obu winowajców odstawiono do sądu karnego w Przemyślu.

—o—

Prof. M. Jorga z Bukaresztu we Lwowie.

Rząd polski gości obecnie jedną z pierwszorzędnych osobistości rumuńskich, profesora Mikołaja Jorge. Historyk kultury, literatury sztuki rumuńskiej i w dziedzinie tej stanowiący europejski autorytet, profesor Jorga jest wybitnym dziennikarzem, a przedewszystkiem politykiem posłem, obecnie głową opozycji, jeden z kierujących polityków Rumunji. W Polsce zwiedził Warszawę, Wilno, Poznań, Kraków, zaznajamiając się z naszemi stosunkami i zbierając materjały do swych przyszłych prac — profesor jest socjalistą w sprawach stosunków polsko-rumuńskich.

Lwów tem serdeczniej będzie gościł znakomitych i miłych gości rumuńskich — profesorowi Jorga towarzyszą małżonka i córka oraz redaktor Cusin z żoną — że profesor Jorga przed kilkunastu laty w archiwach lwowskich przez kilka miesięcy studjował i miastem naszem żywo się zajmował.

Gościa swego podejmować będzie Uniwersytet uroczystem przyjęciem przez Senat, urządzeniem dwu odczytów: „Handel europejski ze Wschodem i Kolonja rumuńska we Lwowie“, sobota — 21 czerwca o 6 wieczór, w Auli Uniersytetu, ul. Marszałkoska, oraz „Szkoła Jezuitów polskich w Iassach“, niedziela 22 czerwca o 11½ przedpołudniem. Wieczorem w sobotę raut w salonach Uniwersytetu, w niedziele obiad wydany przez historyków lwowskich, a popołudniu gardenparty u ks. Marji Lubomirskiej. W oba dni goście będą zwiedzali Lwów a wieczorem zapewne zjawią się w teatrze.

Nowiny żółkiewskie.

(Od naszego korespondenta).

Żółkiew, 18. czerwca.

(F) **Wykolejenie pociągu towarowego.** W Macoszynie koło Żółkwi wykoleił się onegdaj pociąg towarowy, co pociągnęło za sobą wyskoczenie z szyn czterech wagonów towarowych i kilkugodzinną przerwę w ruchu pociągów osobowych.

Na przestrzeni 250 metrów tor był uszkodzony, a po przybyciu z Rawy lokomotywy posiłkowej wraz z partją robotników usunięto niebawem przeszkodę w komunikacji i podjęto normalny ruch pociągów.

Z żałobnej karty. Po dłuższej chorobie zmarł w Żółkwi śp. Józef Broda, rotmistrz 6. pułku strzelców konnych i kawaler orderów „Virtuti militari“ i „Krzyża Walecznych“. Śp. Broda ranny był w płuca, a postrzał ten, odniesiony na wojnie, wywołał w konsekwencji przewlekłą chorobę piersiową, której uległ ostatecznie wyczerpany nią organizm. Pogrzeb rotmistrza Brody odbył się z pełnymi honorami wojskowymi przy udziale korpusu oficerskiego, szwadronu kawalerji, chóru trębaczy i licznego zastępu tut. publiczności. Cześć pamięci dzielnego obrońcy Ojczyzny!

Tutejsze „Kółko dramatyczne“ wystawiło „Dom otwarty“ Bałuckiego. Z amatorów, którzy wystąpili w tej sztuce zosługują na uwagę panie: Mańkowska, Czajkowska i Sarnienka, oraz panowie: Maciuiski, Obmiński, Stępień, Kowalewski i Rekliński. Całość wypadła bez zarzutu. Antrakty wypełniła gra miejscowego Kółka muzycznego pod batutą p. Frączkowskiego.

List z Truskawca.

(Od naszego korespondenta.)

Truskawiec, w czerwcu.

(St.) **Ruch sezonowy panuje** w całej pełni. Dotychczas przybyło 1400 kuracjuszy, a zważywszy, że główna frekwencja letników rozpoczyna się tu zwykle dopiero w lipcu należy się spodziewać **niezwykłego ruchu**, tem bardziej, że pogoda znów się ustala. Pod względem klimatycznym jest Truskawiec jak z pewnością żadne inne uzdrowisko w Małopolsce uposażony w bajeczne bogactwo środków leczniczych. Łazienki urządzone starannie wydają codzienne **kąpiele solankowe, gazowe, siarczane i borowinowe.** Właściwości lecznicze wód są znane i tysiące kuracjuszów zawdzięcza im zdrowie. Słynną jest „Naftusia“, — „Marysia“, „Bronisława“ i „Zosia“.

Napiętnować natomiast należy niesłychane zdzierstwo lekarzy zdrojowych, którzy pobierają w pierwszym sezonie **za 1 wizytę 20 złotych**, podczas gdy w latach przedwojennych honorarjum prof. lekarza **wynosiło zaledwie 10 koron.**

Kuracjusze tutejsi pod wrażeniem **licznych kradzieży**, dokonanych w ostatnich dniach przez notowanego złodzieja **Ilka Danyluka**, który między innemi **włamał** się przez okno do willi „Rusałka“ i skradł na szkodę kuracjusza Dra Adolfa Wendla ze Sanoka **złote i srebrne przedmioty kilku miljardowej wartości.** Danyluk natychmiast po dokonaniu licznych kradzieży wyjechał do Sambora. W chwili, gdy chciał przedmioty skradzione spieniężyć, zatrzymał go stójkowy i aresztował. Przy rewizji znaleziono wszystkie w Truskawcu skradzione przedmioty. Danyluka aresztowano i odstawiono do Sądu powiatowego w Drohobyczu.

Wiadomości z Jarosławia.

(Od naszego korespondenta).

KRADZIEŻ LISTÓW AMERYKAŃSKICH W WOZIE POCZTOWYM NA PRZESTRZENI JAROSŁAW—SOKAL. — SPRAWCY UJĘCI I ODDANI SĄDOWI.

(Od naszego korespondenta.)

Jarosław, 17 czerwca.

(S.) Dnia 12 bm. rozeszła się u nas wieść, iż konwojenci wozu pocztowego Jarosław-Sokal Antoni Wójcicki i Hees zostali aresztowani. Wedle informacji naszych przebieg sprawy przedstawia się następująco:

Od dłuższego czasu zauważono, iż w ambulansie pocztowym Jarosław—Sokal — listy amerykańskie giną, względnie są odklejane, a pieniądze wyjmowane. Wszelkie zaś dochodzenia nie wydawały pożądanego rezultatu. — Po porozumieniu się tut. zarządu poczty z Dyrekcją we Lwowie wysłano 12 bm. przesyłki amerykańskie i jako konwojentów przydzielono Wójcickiego i Heesa.

Po przybyciu pociągu do Rawy Ruskiej, gdzie pociąg zatrzymuje się przez 2 godziny. Konwojent Wójcicki, nie przeczuwając nic złego — zabrał się do otwierania listów. Gdy pociąg ruszył do Sokala, zjawił się nagle specjalnie na ten cel wydelegowany z Dyrekcji poczt we Lwowie nadinspektor p. Gawlikowski, na którego zarządzenie policja przedsięwzięła rewizję osobistą i **znalazła u Wójcickiego dolary, — franki francuskie itp. oraz różne przyrządy służące do otwierania listów amerykańskich.** — Niezależnie od tego policja jarosławska aresztowała jeszcze 2 siostry Pencakówne, pozostające w bliskim stosunku z Wójcickim. Wszystkich po spisaniu protokołu oddano tut. Sądowi — który wypuścił na wolność konwojenta Heesa, zaś Wójcickiego przyznającego się do winy zatrzymał.

Czytajcie „Szczutka“.

Ze świata.

(1) Japonja nie chce uznać **przyłączenia Bessarabji do Rumunji.** Z Bukaresztu donoszą do rosyjskiej gazety „Rul“, wychodzącej w Berlinie, iż japoński poseł w Bukareszcie zawiadomił rząd rumuński, że rząd japoński nie może uznać przyłączenia Bessarabji.

(+) **Wielka katastrofa w Kalifornji.** Wedle doniesienia w Los Angelos dwa miasta w Kalifornji zniszczył gwałtowny cyklon, powodując zgon 52 ofiar i ciężkie rany u przeszło stu osób. Szkoda materialna wynosi kilkaset tysięcy dolarów.

(+) **Klęska czeska na Śląsku.** W przyłączonym do Czechosłowacji obwodzie hulczyńskim (Śląsk niem.) odbyły się 15. bm. wybory do rad gminnych, które dały przeważającą liczbę mandatów Niemcom, pomimo iż Czesi okręg ów uzyskali jako „etnograficznie czeski“.

(+) **Kochanka cesarza Franciszka Józefa,** słynna aktorka Katarzyna Schratt, która ostatnio przedsięwzięła podróż do Ameryki, by ratować swą sytuację finansową, obecnie ma wystąpić w Wiedniu w sztuce Arcybaszewa „Sanin“, kreując jedynie odpowiednią dla siebie rolę 62-letniej staruszki.

NADESŁANE.

Tow. Żyd. „Emunah“ w Stryju zawiadam a, że P Dr. Mülbauer Benjamin został wykreślony z listy członków za niepoddanie się orzeczeniom sądów honorowych. 5201

Z TEATRU.

Zmiana programu i repertuaru w Cyrku A. Kornackiego. Dziesięć nowych atrakcyj. Ceny wstępu znacznie zniżone. Co soboty i niedzieli dwa przedstawienia. Dla młodzieży szkolnej o 50 prc. taniej każdej soboty popołudniu. 3773

TEATR WIELKI.

Czwartek, 19 czerwca o godz. 7.30 „Judasz“, wyst. Solskiego.

TEATR MAŁY:

Czwartek 19. bm. „Jutro pogoda“.

TEATR NOWOŚCI:

Czwartek 19. bm. „Dorina“.

Biuro Koncertowe M. Tuerka. Wtorek, 24 czerwca: Adam Didur, I. basista Metropolitain Opery w Nowym Jorku. 5223-3

Giełda.

Giełda lwowska.

Lwów, 18. czerwca.

Większe zapotrzebowanie i egzekutywne kupna Gazów wschod. spowodowało zwyżkę kursu tych akcji, za które płacono do 13 zł. (wczoraj 12.25). Silniejszy popyt za Jaworznem (po 100 i 25 sztuk). Dla reszty papierów niekotowanych zainteresowania większego brak. Transakcje nieznaczne po kursach słabych.

Akcje handlowe bez obrotów. Z akcji bankowych kilka transakcji w akcjach Banku Przemysłowego. W dziale akcji przemysłowych i arbitrażowych prawie zupełny zastój Bardzo drobne transakcje przy braku chęci kupna. Kursa słabe. Tendencja zniżkowa. — Usposobienie bez ochoty.

OBROTY W AKCJACH.

Lwów, 18. czerwca.

Bank Przemysł. 0.32, 0.33, 0.31, Browary 7.40, 7.45, 7.50, 7.55, 7.60, Chodorów 4.85, 4.83, 4.87, 4.84, 4.83, Górka 14.50, Rakszawa 2.30, 2.25, Siersza górn. 4.75, Tesp 4.20, 4.25,

Zieleniewski 8.30, 8.25. Ćmielów 0.55, 0.54, Oikos 2.85, 2.83, 2.82, Parowozy 0.35.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOW.

Azot 0.32, 0.30, Foresta 0.40, Gazy 12, 12.25, 12.50, 12.75, 13, 12.85, 12.75, Gazy zachodnie 2.65, 2.62, 2.60 2.61, 2.60, Gazolina 1.10, 1.09½, 1.09, Gazociągi 0.17, nf. 0.16, Jaworzno (100) 16.55 (25) 17, 16.95, Olkusz 0.43, Węglówki 0.03.

Giełda zbożowa.

Lwów, 18. czerwca.

Giełda bardzo nieliczn.e odwiedzona. Zupełny brak obrotów. Zainteresowanie dla pszenicy najlepszej jakości. Tendencja utrzymana. Usposobienie nadal bez ochoty.

Giełda warszawska.

Warszawa (PAT.). Notowania z dnia 18 czerwca 1924.

Gotówka. Dolary St. Zjed. 5.18½, 5.21, 5.16; Belgja 24.08½, 24.21, 23.96; Holandja 194.10, 195.05, 193.15; Londyn 22.41, 22.52, 22.30; Nowy York jak gotówka; Szwajcarja 91.62, 92.07, 91.17; Paryż 27.61, 27.59, 2772, 27.46; Praga 15.25, 15.32, 15.18; Wiedeń 7.32½, 7.35, 7.28; Włochy 22.48, 22.59, 22,37; Bony złote 0.72, 0.75; 8% pożyczka 7.10, 7.20; Pożyczka dolarowa 2.40.

Giełdy obce.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Złoty 107,00; Nowy Jork 5,653/4; Londyn 24,50; Paryż 30,20; Wiedeń 0,007972; Praga 16,70; Włochy 24,46; Belgja 26,26; Budapeszt 0,063; Holandja 211.5/8; Sofja 4,05; Christjanja 76,50; Kopenhaga 95,50; Sztokholm 150,00; Hiszpanja 76,00; Bukareszt 2,50; Berlin 0,135; Belgrad 6,8125.

Giełda gdańska.

Złoty 111.72 — 112.28; Warszawa 110,97 — 111.53; Nowy Jork 5.7755 — 5.8045; Londyn 25, Paryż 31,17 — 31.33 (AW).

Obroty pozagiełdowe

Lwów, 19 czerwca.

Wczoraj tendencja chwiejna zwyżkowa. Obrót ożywiony.

Dolary amer. 9.450—9.470 tys.; kanad. 8.700—9 mil korony czeskie 270—275 tys.; Leje 46000—46500 fr. franc. 525—535 tys., franki szwajc. 1.630—1.650 tys.; funty sztrl 40½—41 m.

Złoto: 20 kor. 39—39½ m., 20 fr. 37—38 m., 20 mark. 46—46½ m., 10 rubli 48—48½ m. Srebro: kor. austr. 730—740 tys., 5 kor. 3650—3700 tys., floreny 1800—1850 tys., ruble 3200—3300 tys., kopiejki za rubel 1200—1300 tys.

EL DORADO „Kwiat na bagnie" Wspaniały senzacyjny życiowy dramat wy wórni „Gaumont" w Paryżu. W głównej roli EWA FRANCIS. 5209 po raz ostatni w APOLLO

ZEBRANIA, ODCZYTY I WYKŁADY.

Małopolskie Towarzystwo Lekarzy weterynaryjnych. Posiedzenie naukowe odbędzie się 24. bm., o godz. 18 w sali Nr. VI. Akademji medycyny weterynaryjnej. Na porządku dziennym: prof. dr. Stanisław Nieniczycki: „Z najnowszych badań nad witaminami".

VIII. Posiedzenie Rady Kasy chorych m. Lwowa odbędzie się 21. bm., o godz. 7 wiecz. w sali Kasy chorych m. Lwowa, ul. Brajerowska l. 8.

Ogólne zebranie kupców i młodzieży handlowej we Lwowie oświadczyło się jednomyślnie za dowodem uzdolnienia w handlu i za przymusowemi gremjami kupieckiemi.

Zarząd Seminarjum Gospodarczego w Snopkowie (wyższa szkoła gospodarcza żeńska) ogłasza wpisy od dnia 15. czerwca b. r. — Kurs 2-letni. Adres: Lwów. — Snopków — Telefon 188. 5205

Dziś zbiórka na ociemniałe dzieci i repatrjantów. 5207

Wpisy na jednoroczny kurs handlowy żeński Mieczysława Christoia, prof. Państw. Akademji handl. Lwów, Wałowa 25, rozpoczną się dnia 26. czerwca od 10—12 i od 4—5. Przedłożyć należy metrykę i ostatnie świadectwo szkolne. 5225-3

W Zakładach naukowych im. Zofji Strzałkowskiej (Gimnazjum, Seminarjum, szkoła powszechna) wpisy na rok 1924/5 odbywają się codziennie w godzinach przedpołudniowych. Egzamina wstępne codziennie, począwszy od 21. b. m. o godz. 8mej rano. 5224-2

Mistrzyni i znawczyni dobrego smaku oraz mody, primadonna operetki lwowskiej, p. Korabianka, występuje w nowej operetce „Dorina" w ozdobnie przystrojonych pantofelkach, które powszechną zwracają uwagę. Pantofelków tych p. Korabiance dostarczyła firma Adeli Koller, pl. Marjacki 5. (wejście przez bramę na prawo). Obuwie luksusowe wiedeńskie i warszawskie w wielkim wyborze. 5218

Zawiadamiamy P. T. Publiczność, że firma **J. Scheit, Jagiellońska 12,** otrzymała świeży transport obuwia męskiego, damskiego i dziecinnego i sprzedaje takowe po bardzo zniżonych cenach. 5020-10

WPISY do pryw. Gimnazjum Humanistycznego (żeńsk. i męsk.) z pełnem prawam Gimn. Państw. Dr. A. Karp-Fuchsowej (Krasickich 18 a) przyjmuje Dyrekcja codz. od 10-12.

Z powodu powiększenia lokalu nauka w gimnazjum męskiem i klasie przygotowawczej odbywać się będzie również **przedpołudniem.** 5156

ORYGINALNE TUTKI MORWITAN

Sp. Wołoszyńskiego w Krakowie

przedwojennego gatunku pakowane są obecnie w pudełka bez napisu firmowego na spodniej stronie na co zwracamy łaskawą uwagę P. T. Konsumentów.

Do nabycia we wszystkich sklepach tytoniowych. 2578

Z całej Polski.

Zamknięcie zakładów żyrardowskich. Z Warszawy donoszą: Wczoraj zamknięto na 2 tygodnie Zakłady Żyrardowskie. Toczą się rokowania z robotnikami o obniżenie płac.

Nowa dyrekcja Teatru im. Bogusławskiego w Warszawie. Losy miejskiego teatru im. Bogusławskiego w Warszawie zostały ostatecznie dziś przesądzone. Kierownictwo teatru obejmie p. Leon Schiller i Franciszek Siedlecki.

Urząd pocztowy w Niemirowie-Zdroju. Z dniem 21. bm. otwiera się urząd pocztowy pod nazwą „Niemirów-Zdrój" na czas trwania sezonu kąpielowego, tj. aż do dnia 15. września 1924. Zakres działania tego urzędu obejmuje służbę nadawczą i oddawczą w dziale pocztowym.

(m) **Kradzież telefonów kolejowych w Sokolnikach.** Swego czasu stwierdzono brak 26 telefonów kolejowych, które zaginęły po inwazji ukraińskiej na przestrzeni Turka—Sokolniki. Kontrola doraźna przy dyrekcji lwowskiej wysłała wywiadowców policji, który stwierdził, że 12 telefonów kolejowych znajduje się w tartaku drzewnym w Sokolnikach u firmy „Stopusiany". Jeden z tych telefonów znajduje się nawet w pałacu hr. Kalinowskiego. Telefony te — jak tłumaczy się poprzedni dyrektor Sternhell — nabył od wojska austrjackiego (??) i za nie zapłacił. Jednak żadnych rachunków nie posiada i twierdzi, że odesłał je do Wiednia. Tymczasem dochodzenia wykazują, że telefony te **nabył Sternhell od rozmaitych osobników ukraińskich,** jak ostatniego z procesu Puzapp'u Konstantego Rubla i innych, którzy w większej części **pouciekali za granicę.** Jak się dowiadujemy, zostanie Sternhell **pociągnięty do odpowiedzialności sądowej.**

KRONIKA.

Proces o „Czerwony Młyn" i „Króla Saula". Ciekawe światło na nasze stosunki wydawnicze rzuciła onegdajsza rozprawa w tut. sądzie literata i prezesa Związku literatów polskich p. Edwina Jędrkiewicza przeciw Księgarni Polskiej p. Połonieckiego. Wedle skargi, przedstawionej przez mecenasa Blumenfelda imieniem p. Jędrkiewicza, Księgarnia Polska wbrew wyraźnej umowie dopiero w dwa lata po terminie umówionym wydała „Króla Saula", znanego zaś dramatu „Czerwony Młyn" wogóle dotąd nie wydała. Jako honorarjum autorskie za „Króla Saula" ofiarował p. Połoniecki śmiesznie niską sumę 14 franków szw., wobec czego zastępca p. Jędrkiewicza żądał zasądzenia p. Połonieckiego na zapłatę odpowiednio zwaloryzowanego honorarjum i na orzeczenie obowiązku wydania „Czerwonego Młyna". Zastępca Księgarni Polskiej adwokat Janiszewski, nie przecząc faktom skargi, przytoczył imieniem Księgarni, że wedle jej obliczenia i sposobu waloryzacji honorarjum autorskie za „Króla Saula" wynosić winno 14 franków, a co do wydania „Czerwonego Młyna", to Księgarnia Polska, która zawarła istotnie przed dwoma laty umowę, obecnie odmawia temu dziełu wartości literackiej.

Sąd dopuścił dowody, jednak kierownik Księgarni Polskiej Dr. Gottlieb, pomimo doręczonego mu wezwania, na rozprawie się nie jawił, wobec czego sąd nałożył na świadka tego grzywnę i zasądził go na koszta udaremnionej rozprawy.

Wystawa robót ręcznych i rysunków uczenic państwowej szkoły zawodowej żeńskiej we Lwowie zostanie **otwarta** w piątek, 20. bm., o godzinie **12** i trwać będzie do 22. włącznie. — Wejście od ulicy Zielonej 8. II. p.

P. Mieczysław Kozłowski, złotnik, **prosi** nas o zaznaczenie, że nie ma nic **wspólnego** z osobnikiem tego samego **nazwiska,** przytrzymanym przed 2 tygodniami w czasie obławy, o czem pisaliśmy w numerze z dnia 8. czerwca b. r.

Wielki kiermasz wiosenny na dochód kolonii wakacyjnych odbędzie się we czwartek tj. 19 bm. o godz. 4-tej na dziedzińcu I. gimnazjum im. Kopernika przy ul. Kubali. Program bardzo urozmaicony, w razie deszczu zabawa odbędzie się w sali teatrzyku tegoż gimnazjum.

Turniej tenisowy. Dziś pierwszy dzień międzynarodowego turnieju tenisowego o mistrzostwo Lwowa na kortach LKT. Pełczyńska 57.

Instalacje elektryczne jako objekt wystawowy. Jedno z wielkich przedsiębiorstw elektrotechnicznych z Gdańska zwróciło się do Zarządu Targów Wschodnich z propozycją urządzenia na wystawie targowej bezpłatnych instalacyj elektrycznych. Jeśli się zważy, że plac wystawowy obejmuje przeszło 240.000 m. kw., projekt tej na amerykańską skalę zakrojonej reklamy będzie jednym z dalszych objawów zapoczątkowanej w zeszłym roku akcji nad gospodarczem zbliżeniem Polsko-Gdańskiem. O wzrastającej w tym kierunku tendencji świadczą zresztą liczne zgłoszenia z Gdańska na IV. T. W., przyczem niektóre przedsiębiorstwa ze Stocznią Gdańską na czele zamówiły przestrzeń przekraczającą 100 m. kw. „Danziger Neueste Nachrichten" zapowiadają w tym roku wycieczkę kupców gdańskich na T. W. i wydanie specjalnej broszury, poświęconej Targom Wschodnim.

WYPADKI.

(C) **Został przebity nożem.** Onegdaj o 10 wieczorem przebity został nożem tuż koło Hotelu Krakowskiego u wylotu ulicy Piekarskiej Stefan Kowalski, zam. przy ul. Sakramentek 3. Sprawcy napadu niewyśledzeni. Po opatrzeniu Kowalskiego przez Pogotowie ratunkowe, pozostawiono go opiece domowej.

(C) **Marynarkę ukradła** z otwartego mieszkania Katarzyna Hurhal, lat 60, ze Siedlisk, pow. Bóbrka, na szkodę Julji Teodor, zam. przy ul. Weteranów 8. Poszkodowana ocenia marynarkę na 30 miljonów. Hurhal na stare lata poszła do aresztu.

(C) **Dezerter** Mykułyn Jan z ulicy Źródlanej 30 został schwytany i odstawiony do aresztów policyjnych.

(C) **Oddział do walki z lichwą** znalazł brak cenników w 16 sklepach, przekroczenie taryfy w 2 sklepach spożywczych i 2 restauracjach (tylko !) i opieczętował zbowu dwie niecechowane wagi.

Oryginalna pobudka morderstwa.

Lwów, 18 czerwca.

(H) Dwudziestopięcioletni gospodarz Dmyto Przyszlak żył w ciągłej niezgodzie z Hrynkiem Gałachem, mieszkającym z nim na tem samem obejściu w Putiatyczach. Od sporów przychodziło często do czynnych zniewag, a nawet do krwawych bójek, z których Przyszlak, jako słabszy, wychodził zawsze niemal pokonany.

Z początkiem b. r. nienawiść adwersarjuszy bardziej się jeszcze zaostrzyła a Gałach zapowiadał kilkakrotnie Przyszlakowi, że go przy pierwszej lepszej sposobności zabije.

Przyszlak, nie grzeszący zbytnią odwagą, przestraszył się groźbami temi tak bardzo, że postanowił nice spędzać poza swym domem, a mianowicie u mieszkającej opodal matki. Z tego niezadowoloną była jednakże żona Przyszlaka, która też urągała często publicznie swemu mężowi, zwracając uwagę jego na to, że z nią a nie z matką swą się ożenił, przy niej więc, przy żonie swej, powinien noce spędzać a nie przy swej matce. Wobec tego Przyszlak, przekonany argumentami żony, a zaniepokojony z drugiej strony groźbami Gałacha, postanowił Gałacha usunąć. Pożyczył sobie tedy strzelbę kupił naboje i wystrzelił trzy razy z poza drzewa do swego wroga, kładąc go trupem na miejscu.

Wczoraj stanął Przyszlak jako oskarżony o skrytobójcze morderstwo, przed sądem przysięgłych. Trybunałowi przewodniczył r. Göttinger, oskarżał prokurator Hryniewiecki, bronił dr. Pieracki. Na wniosek obrony została rozprawa odroczona, celem zawezwania kilku świadków.

Sukces Polski w Radzie Ligi Narodów.

Skargi niemieckie uznano za bezprzedmiotowe.

MANDAT ANGIELSKI NAD IRAKIEM.

Genewa, 18 czerwca. (Tel. G. P.) Na wczorajszem porannem posiedzeniu Rady Ligi Narodów postanowiono **odroczyć do następnej sesji** sprawę mandatu angielskiego nad Irakiem oraz przekazać międzynarodowemu trybunałowi w Radzie spór w sprawie granicy między Serbją i Albanją.

SPRAWY POLSKIE.

Genewa, 18 czerwca. (Tel. G. P.) Popołudniowe posiedzenie Rady Ligi Narodów było poświęcone prawie całkowicie **sprawom polskim**. W sprawie kolonistów niem. po odczytaniu raportu p. **Skrzyński wyraża w imieniu rządu polskiego zadowolenie z powodu zakończenia całej tak skomplikowanej sprawy w duchu równowagi i spokoju.** Ishi i Bourgois **winszują Souza Dantasowi**, jako referentowi i delegatowi Skrzyńskiemu z powodu szczęśliwych wyników rozwiązania sprawy. Lord **Parmoor zadaje** szereg pytań, odnoszących się do zawarcia ugody obecnemu na zebraniu kapitanowi Philimore, **który jeździł w tej sprawie do Polski.** Stwierdza on, **że rząd polski załatwił całą sprawę w duchu największej sprawiedliwości.** — Przewodniczący Benesz **dziękuje w imieniu Rady Ligi rządowi polskiemu za jego szeroki współudział i załatwienie sprawy w duchu sprawiedliwości i słuszności.**

Należy dodać, że Rada Ligi **odrzuciła bezwzględnie** zażalenie komitetu anulowanych kolonistów, którzy protestowali przeciw zawarciu układu.

Następnie przechodzi Rada Ligi do **sprawy nabycia obywatelstwa**. Po odczytaniu przez Souze Dantasa raportu cytującego zobowiązania dyrektora Koźmińskiego, a potwierdzone przez min. Zamoyskiego, jak również noty niemieckiej, wskazującej na naruszenie tych zobowiązań, przytacza referent oświadczenie min. Skrzyńskiego, że **deklaracja dyrektora Koźmińskiego została dotrzymana przez rząd polski,**

Souza komunikuje w końcu, iż otrzymał wiadomość o świeżem wydaleniu Magnusa z Rogowa. Minister Skrzyński potwierdza swoje oświadczenie, poczem wywiązuje się ożywiona dyskusja między nim a lordem Parmoor, który proponuje **rezolucję zobowiązującą rząd polski do zakomunikowania Radzie Ligi Narodów rezultatów śledztwa mającego się przeprowadzić przez rząd polski w sprawie wywłaszczeń.** Minister Skrzyński **protestuje** przeciw tej rezolucji i wykazuje, że wystarcza przyjęty przez niego w imieniu Polski zobowiązanie oraz wskazuje na niedopuszczalność wszelkiej dyskusji w tej sprawie, gdyż oznaczałoby to **prowadzenie tego samego procesu równolegle w dwu instancjach.** Mówca wskazuje również na **niedopuszczalność dyskusji** nad zobowiązaniami moralnymi, o których przed zapadnieciem wyroku arbitrażowego **nie wolno nikomu wątpić.**

Lord Parmoor **zgadza się** nadać zgłoszonej przez niego rezolucji **formę zwykłej deklaracji** z wykluczeniem ustępu o zobowiązaniu rządu polskiego do zakomunikowania rezultatów swej ankiety.

Po ponownem przemówieniu p. Skrzyńskiego przewodniczący ogłasza **decyzję Rady Ligi Narodów, przyjmującą do wiadomości raport Souza Dantasa i postanawiającą wciągnąć oświadczenie lorda Parmoora i Skrzyńskiego do protokołu bez przyjęcia jakiejkolwiek rezolucji obowiązującej rząd polski.**

Po krótkiej dyskusji w sprawie stosunków handlowych w Zagłębiu Saary **zamknięto 29 sesję Rady Ligi Narodów.**

W sprawie sprowadzenia zwłok Sienkiewicza do kraju.

Główny Komitet sprowadzenia zwłok Sienkiewicza do kraju przesłał nam następującą odezwę:

Wśród pożogi wojny światowej, wśród huku dział, kiedy nieubłagana śmierć codziennie gasiła dokoła nas setki tysięcy istnień ludzkich, i kiedy serca nasze zobojętniały na odgłos dzwonów pogrzebowych — nadeszła do kraju żałobna wieść o śmierci **HENRYKA SIENKIEWICZA.**

To też wieść ta — powiedzmy szczerze — nie odbiła się w duszy Narodu Polskiego z należytą mocą, nie targnęła sercem naszem z dość głębokim żalem, nie obudziła w myśli naszej pełnej świadomości o poniesionej stracie.

I stało się, że Ten, który ziemię ojczystą nadewszystko umiłował, który miłość tradycji ojczystej w sercu paru pokoleń niecił, który rozpromieniał dusze niezrównanymi wzorami odwagi i poświęcenia, który nas rozproszonych w jedną bryłę narodową skupiał, ducha narodowego niestrudzenie krzepił, wobec powszechnego o nas zapomnienia sławę imienia polskiego po całej kuli ziemskiej szerzył, a blaskiem geniuszu swojego kładł podwaliny pod dzisiejszą wolną zjednoczoną Ojczyznę, ten Hetman Narodu dotąd na obcej spoczywa ziemi. Zwłoki Jego czasowo przygarnął kościół w Vevey w przyjaznej nam Szwajcarji.

Ale czas już wielki, aby Sienkiewicz spoczął między nami, w stolicy Rzeczypospolitej, w Warszawie, gdzie większość żywota swego spędził, gdzie tworzył swoje arcydzieła.

Jest to potrzeba serca naszego, sprawa naszego honoru narodowego.

Jako odczucie tej potrzeby powstał w stolicy Główny Komitet pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej i sprawę ujął w swoje ręce.

Złożymy Sienkiewicza w prastarej Katedrze Wawelskiej, w świątyni, gdzie ojcowie nasi zanosili dziękczynne modły za wielki akt Konstytucji 3. Maja.

Wierzymy, że duch Sienkiewicza zespoli serca i myśli polskie w jeden wspaniały akord zgody i miłości braterskiej.

Wierzymy, że na wezwanie niniejsze, gdzie tylko rozbrzmiewają dźwięki mowy polskiej, wszędzie powstaną Komitety Miejscowe, przez które uczcimy pamięć czynów i zasług wielkiego Polaka, a u trumny Jego zgromadzą się w dniu żałobnej uroczystości przedstawiciele wszystkich warstw Narodu, albowiem wszyscy mamy względem Sienkiewicza wielki dług do spłacenia.

GŁÓWNY KOMITET SPROWADZENIA ZWŁOK HENRYKA SIENKIEWICZA.

Przewodniczący: Marszałek Senatu **Wojciech Trąmpczyński.**

Członkowie: Marszałek Sejmu **Maciej Rataj**, Prezes Rady Ministrów **Władysław Grabski**, Minister Spraw Zagranicznych **Maurycy Zamoyski**, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego **Bolesław Miklaszewski**, Kardynał Arcybiskup Ks. **Aleksander Kakowski**, Prezes Akademji Umiejętności **Kazimierz Morawski**, Prezes Rady Miejskiej **Ignacy Baliński**, Prezydent miasta **Władysław Jabłoński**, **Henryk Barylski**, **Stefan Benzel**, **Kazimierz Fudakowski**, **Władysław Kiślański**, **Jan Kochanowski**, **Włodzimierz Kozubski**, **Stanisław Libicki**, **Jan Modzelewski**, **Władysław Reymont**, **Antoni Ponikowski**, **Antoni Rząd**, **Julian Adolf Święcicki**, **Antoni Wieniawski**, **Michał Woroniecki**, **Stefan Żeromski.**

Budujmy II.-gi Dom Techników.

(Ciąg dalszy).

14. P. **Tadeusz Karol Gostyński** urz. Banku Ziem. na zaproszenie p. St. Germańskiego zakupił 1 udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony p. **Marję Padłowską**, urz. Bku Małopolskiego ul. 3 Maja, **P. Władysławę Gostyńską** prof. Seminarjum ul. Sakramentek 4, i p. **Schorra** właśc. realności przy ul. Wyspiańskiego 5 do zakupna udziałów i jednania udziałowców.

15) P. **Izabella Jasińska** urz. Banku Ziemian na zaproszenie p. St. Germańskiego zakupiła 1 udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony p. **Wilhelminę Mullerównę** urz. Banku Ziemian, p. **Marję Domiterównę** urz. Bku Ziemian i p. **Makowską** urz. Bku Ziemian do zakupna udziałów i jednania udziałowców.

16) P. **Por. Kazimierz Wróblewski** 6. Dyw. Taborów ul. na Błonie 72 na zaproszenie p. kpt. Józefa Wacka zakupił 1 udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony p. **dyr. Trydanowskiego**, kierow. drukarni mieszczańskiej przy ul. Łyczakowskiej do zakupna udziałów i jednania udziałowców.

17) P. **Adolf Kozakiewicz** insp. P. P. na zaproszenie p. dr. Torwińskiego zakupił 1 udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony **ks. Dr. Józefa Palucha** prof. seminarjum nauczycielskiego, p. **Leona Kajdana** kom. P. P. i p. **Dr. Bronisława Majewskiego**, sekretarza Województwa do zakupienia udziałów i jednania udziałowców.

18) P. **Inż. Wład. Przybyłowski** przyłączając się do akcji „Gazety Porannej“ zakupił 1 udział II. D. T. i zaprasza ze swej strony p. **Dr. Teodora Rudkowskiego** dyr. „Powszechnych domów składowych“ na Błoniach Janowskich p. inż. Kazimierza Zubera ul. Długosza i p. inż. Franciszka Nalepę ul. Traugutta 12, do zakupna udziałów i jednania udziałowców.

Ze sportu.

Jutrzenka (Kraków)—**Hasmonea** odbędą zawody w piłce nożnej 19. bm. o godz. 5.30 pop. na boisku Hasmonei.

*

O mistrzostwo Lwowa. Dziś pierwszy dzień międzynarodowego turnieju tennisowego o mistrzostwo Lwowa na kortach L. K. T., Pełczyńska 57.

*

„Lechia“ — „Czarni“. Zawody obu drużyn odbędą się 19. b. m. o godz. 5.30 w Parku I. L. K. S. „Czarni“.

*

„Wisła“ — „Czarni“ odbędą zawody 22. bm. w Parku I. L. K. S. „Czarni“. — „Wisła“ przyjedzie do Lwowa w najlepszym składzie.

Bank Polski, czy Bank p. Karpińskiego?

Warszawa, 18. czerwca. (X). — „Kurjer Poranny“, oraz „Robotnik“ przy omawianiu przebiegu wczorajszego nadzwyczajnego walnego zgromadzenia Banku Polskiego nie szczędzą krytycznych uwag pod adresem techniki zebrania. „Kurjer“ twierdzi, że w myśl odnośnych artykułów zebranie wogóle było nieważne, należało bowiem termin jego ze względu na to, iż na zebraniu w dniu 16. bm. nie było większości zwołać dopiero 14 dni po 16. czerwca. Tymczasem zwołano zgromadzenie zaraz na dzień następny. „Robotnik“ i „Kurjer“ podają dalej, iż akcjonarjusze z powodu niezwykle złej akustyki sali, w której odbywało się zgromadzenie, wogóle nie wiedzieli o co chodzi i głosowali na ślepo. „Robotnik“ stwierdza, że kiedy po przyjęciu poprawek do art. 18 i 19 jeden z akcjonarjuszy zaproponował odłożenie wyborów uzupełniających z tego powodu, by mogli w nich wziąć udział ci, którzy obecnie na podstawie zmian owych uzyskali prawo głosu, prezes rady nadzorczej Banku Polskiego p. Karpiński oświadczył, że wybory muszą się odbyć, bo są na porządku dziennym.

„Na usługach sztabu polskiego“.

Z Mińska donoszą: **Wyższy trybunał Białorusi Sow. ogłosił wyrok w głośnej sprawie antysowieckiej organizacji szpiegowskiej, która — wedle twierdzenia aktu oskarżenia, rzekomo miała być na usługach sztabu polskiego. Skazano 7 podsądnych na karę śmierci (rozstrzelanie), bez zastosowania amnestji, dwóch małoletnich skazano na dożywotnie więzienie, a resztę na długoterminowe więzienie.**

Równocześnie gubernjalny trybunał w Winnicy skazał na rozstrzelanie niejakiego Rigulenkę za przeprowadzenie pracy szpiegowskiej na polecenie defenzywy polskiej.

OGŁOSZENIA.

Posady i prace

MŁODY, energiczny, kilkuletni samoistny sekretarz gminny (Izr.), posiadający doskonałe referencje, poszukuje posady w poważniejszej firmie, jako korespondent polsko - niemiecki. Dokładne oferty do administracji „Porannej“ pod „Zdolny korespondent“. 5198

PO CENACH FABRYCZNYCH
JÓZEF SCHUSTER, Lwów, Rutowskiego 10
POŚCIEL, DYWANY, DEKORACJE — w największym wyborze 5217

CZĘŚCIOWA WYSPRZEDAŻ MEBLI
z najlepszych wiedeńskich fabryk.
Przeróbki kołder i materaców.

ASYSTENT FARMACJI poszukuje posady. Apteka obwodowa (górna) „dla asystenta", Brzeżany. 5199

MASZYNISTA MONTER maszyn parowych poszukuje posady w tartaku lub młynie. Zgłoszenia pisemne „Remont", Biuro Brücka, Kościuszki. 5211-2

BIURO NIEMCZYNOWSKIEJ, Lwów, plac Akademicki 3. Telefon 1361, umieszcza kwalifikowane siły nauczycielskie na wakacje i rocznie. Francuski, Niemki, bony Polki, pielęgniarki niemowląt. Oficjalistów, urzędników rolnych, lasowych. Kucharzy, kucharki, pokojowe, służące, klucznice, służbę wszystkich zawodów. 5172-3

STARSZA OSOBA poszukuje posady do gospodarstwa wiejskiego, umie gotować, wymagania skromne. Z. Bulgiewicz, ul. Lwowskich Dzieci 12, parter we Lwowie. 5159-3

SPRZEDAWCZYNI dla Biura dzienników i ogłoszeń oraz sprzedaży materjałów pisemnych, żurnali, kroji i t. p. potrzebna zaraz. Reflektuje się tylko na siłę fachową, inteligentna i samodzielną. Wynagrodzenie stałe i procentowe. Zgłaszać się z referencjami do Tow. „Ruch" S. A. we Lwowie, Zielona 6, II. p. 9—2 przed poł. 5219-2

Mieszkania, lokale, sklepy

LOKAL SKLEPOWY, 4 pokoje duże przy pl. Halickim zaraz do odstąpienia. Zgłoszenia: Informator, Kopernika 22, Tel. 446. 5197-3

POSZUKUJĘ dwa pokoje, kuchnia, możliwie z komfortem. Warunki proszę pod „Solidny" do Biura Brücka, Kościuszki. 5212-2

DWA POKOJE, nyża i kuchnia z komfortem naprzeciw Politechniki do zamiany na 4—5 pokoi z kuchnią i komfortem w odleglejszej dzielnicy. Zgłoszenia pod „Zamiana P." do Administr. 5108-3

Kupno, sprzedaż, zamiana

KONIA karogniadego 5-letniego sprzedam. Wiadomość: pl. Bernardyński 5, u dozorcy. 5206

POSZUKUJĘ kupna większego domu we Lwowie do kwoty 5.000 dolarów, gotówką natychmiast płatnej. Poważne zgłoszenia natychmiast do Administracji „Gazety Porannej" pod L. T. 1924. 5162-5

ORKIESTROFA SZAFA nowa, znakomita do kina, Towarzystw, nadająca się wszędzie sprzedam. Pańska 21, Hanak. 5149-3

LATARNIE powozowe sprzedam tanio. „Lumen" Lwów, pl. Marjacki 4. 5099-5

SEKRETARZYK antyczny prawdziwy, najstarszy Biedermeier, przepiękny okaz świeżo odnowiony okazyjnie do nabycia. Zgłoszenia Adm. „Gazety Porannej" Podwale 3 od 10—11. 2737

Nauka i wychowanie

WPISY na rok 1924/1925 do 4-ech klas ludowych i szkółki freblowskiej **Heleny Makowieckiej** ul. Na Bajkach 27 (róg Listopada) dnia 21. i 22. czerwca od godz. 10—12 i 3—6-tej. — Jednocześnie wystawa prac dzieci nnych 5180

WPISY na: 1) 1-roczny kurs handlowy (oddział żeński i męski) dla młodzieży: 2) 6-miesięczny kurs handlowy dla dorosłych (ranny wzgl. wieczorny) przyjmują od 15 czerwca Konc. przez Ministerstwo W. i O. P. Kursy Handlowe Z. Olszewskiego, Lwów, Karkowa 38. Podręczniki z bibljoteki szkolnej. Godziny dla stron 10—12 i od 4—6-tej. 5112-5

NAUKA PISANIA NA MASZYNACH RÓŻNYCH SYSTEMÓW. Dokładne wyuczenie pod fachowem kierownictwem. Wpisy w miarę miejsc wolnych. Ecole Reforme, Pańska 14. 5057-12

WPISY na kursa maturyczne gimnazjalne i seminarjalne, rozpoczynające się we wrześniu, przyjmuje do 5. lipca Instytut „Ecole Reforme" Lwów Pańska 14. Na szczegółowy bezpłatny prospekt dołączyć znaczek pocztowy. 5057-12

WAKACYJNY KURS KROJU i szycia. Pracownia Rozalji Bourdon. Lwów, Rutowskiego 8. 4785-8

WAKACYJNY kurs kroju i szycia rozpoczynam od 1. lipca do 15. sierpnia „Jolanda" Staszica 8 boczna Chorążczyzny. 5170-7

WAKACYJNY KURS KROJU i szycia. Pracownia Rozalji Bourdon. Lwów, Rutowskiego 8. 5222-8

W gimnazjum im. Marszałka Badeniego w Radziechowie z prawem publiczności będą wolne od 1. września 1924 następujące posady nauczycielskie:

1. Nauczyciela języka francuskiego,
2. Nauczyciela gimnastyk.

O te posady ubiegać się mogą w pierwszym rzędzie siły kwalifikowane z egzaminem nauczycielskim.

Płaca wedle norm rządowych. Mieszkania zapewnione.

Podania z dołączeniem curriculum vitae i odpisami uwierzytelnionemi egzaminu nauczycielskiego względnie studjów ukończonych w terminie do 31. lipca 1924 należy przesyłać do Dyrekcji.

Zarząd prywatnego gimnazjum w Radziechowie.

5204

Rozmaite

„GDAŃSK", Fabryka szczotek w Przemyślu, unieważnia wszelkie pełnomocnictwa, dane naszemu zastępcy p. M. Risplerowi. 5200

UNIEWAŻNIAM kartę odroczenia na nazwisko Joachim Henryk Flachs, wydana przez P. K. U., Lwów—miasto. 5220

Hotel w Wiedniu

z domem, koncesją, 30 pokoi, nowo odrestaurowany i urządzony z wolnem pomieszkaniem natychmiast do objęcia

sprzedam.

Wiadomość w Dyrekcji Theresien-Kina, Wiedeń, Mariahilferstrasse 70, Tel. 35-5-19 W godzinach między 7 a 9 wieczór, pod „25 000 dolarów". 5208

INSERUJCIE w GAZECIE PORANNEJ

Pucha Rowery już nadeszły do firmy **JAKÓB ROSENMAN** Lwów, Akademicka 26, Telef. 1961. 5214

T-wo Ubezpieczeń poszukuje współpracownika z gruntowną znajomością działu ubezpieczeń rzeczowych elementarnych i znajomością buchalterji. Oferty sub „Ubezpieczeniowiec". „Reklama Prasowa", Chorążczyzny 7. 5227

Choroby płucne są uleczalne.

Po wielokrotnych próbach doszli lekarze do wniosku, że „Fagosol" leczy choroby płucne. „FAGOSOL" zalecany przez powagi lekarskie, leczy Bronchit, Grużlicę, Kaszel, Astmę i Koklusz. Skład główny: HENRYK FUKS, Warszawa, Żórawia 4-a. Żądać w aptekach i składach aptecznych. 4961-8

Piękność kobieca jest tylko wówczas skończona, gdy twarz i ręce mają piękny biało aksamitny młodzieńczy wygląd. Zalety te osięga się przez codzienne użycie

mydła Księdza Kneippa.

Żądać wszędzie! Prawdziwe tylko z podpisem: *R. Włodarski.*
Jeneralne Przedstawicielstwo: 4645
Dom Handlowy „Korona", Warszawa, Marszałkowska 139

Przemysł Drzewny „STRUG" Spółka Akc. w Zakopanem,

ogłasza, iż wobec nierozebrania wszystkich akcji nowej III. emisji w terminie od dnia 1. maja do 15. czerwca b. r. rozpisuje w myśl postanowienia Ministerstwa Przemysłu i Handlu, oraz Skarbu, z dnia 29. marca b. r. O. Sp. 668 Spr. Nr. 723

dodatkowy 15-dniowy termin subskrypcji

na III. emisję, a mianowicie od dnia 18. czerwca do dnia 2. lipca 1924 włącznie na tych samych warunkach, jak w ogłoszeniu „Monitora Polskiego" z dnia 6. maja 1924 r. nr. 104. str. 8.

Na wypadek niewyzyskania prawa poboru w powyższym ostatnim terminie, dokona Rada Zawiadowcza repartycji, według swego uznania i określi kurs emisyjny, który jednak nie może być niższy od ceny emisyjnej (dwie nowe akcje III. emisji po 0·80 Zł. za sztukę na jedną akcję dawniejszych emisji).

Zgłoszenia na subskrypcję przyjmują: 6203

Ziemski Bank Kredytowy S. A we Lwowie i wszystkie jego Oddziały, a w szczególności jego Oddziały w Krakowie, w Zakopanem i w Warszawie.

Bank Związku Spółek Zarobkowych Oddział Grudziądzki w Grudziądzu.
Biura Zarządu Spółki Akc. „STRUG" w Zakopanem i w Grudziądzu.

= „SZCZUTEK" =

Jedyny w Polsce tygodnik polityczno-satyryczny na poziomie wielkoeuropejskim. Wszystkie ilustracje w kolorach, wykonywane przez najwybitniejszych karykaturzystów polskich.

Stałe współpracownictwo najlepszych sił literackich.

Humor! — Satyra! — Aktualność!

Numer pojedynczy 50 groszy. — Prenumerata kwartalna 6 zł.

Redakcja i Administracja: Lwów, Podwale 3. 5192

Ceny OGŁOSZEŃ: Za wiersz 1 szpaltowy milimetrowy w ogłoszeniach zwykłych 10 gr.; w nadesłanem 26 gr.; po kronice 30 gr.; w tekście (kronika, repert., dział ekonom. itd.) 35 gr. na pierwszej stronie 40 gr.; za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach 6 gr., w rubryce: kupno-sprzedaż 8 gr., matrymonialne korespondencje prywatne 10 gr., dla poszukujących pracy 4 gr.; jedna cała strona w ogłoszeniach za tekstem 238 zł. pol., 1 cała strona w części tekstowej 400 zł. pol., cała strona pod nagłówkiem 475 zł. pol. Ogłoszenia zamiejscowe o 30% drożej. — Ogłoszenia zagraniczne o 50% drożej. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonem, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru droższe o 25%. Odpowiedzialności za terminowy druk ogłoszeń nie przyjmuje się.

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. **Prenumerata** miesięczna 3 zł. 95 gr. (7,100,000 marek). — Z dostawą na miejscu lub przesyłką pocztową 4 zł. 17 gr. (7,500.000 marek). — Za granicą 5. zł. 56 gr. (10,000.000 marek)

Z drukarni Polskiej pod zarządem Z. Kiełbusiewicza we Lwowie. Odpowiedzialny redaktor: MARJAN MACHALSKI.